

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2022/070 van 19 augustus 2022

INLEIDENDE SAMENVATTING

Schooltoeslag – samenwonende partner draagt financieel niet bij aan de zorg voor de kinderen – materiële fout in het dossierbeheer

Verzoekster woonde van 25 oktober 2019 tot en met 31 december 2021 samen waardoor zij ten onrechte sociale toeslag, leeftijdsbijslagen en schooltoeslag ontving voor haar dochter. De Geschillencommissie deed enkel uitspraak over de terugvordering van de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 aangezien het verzoekschrift voor de voorgaande periode laattijdig werd ingediend. Het samenwonen en het gezinsinkomen dat door de uitbetalingsactor gehanteerd werd bij de berekening van de schooltoeslag voor 2021-2022, wordt door verzoekster niet betwist. Zij wenst dat er geen rekening wordt gehouden met het inkomen van haar partner aangezien deze niet financieel bijdroeg tot de opvoeding van haar dochter. De Geschillencommissie verwerpt deze vraag aangezien de regelgeving m.b.t. de schooltoeslag voorziet dat de inkomsten van personen die op hetzelfde adres gedomicilieerd zijn in rekening worden genomen om het gezinsinkomen te bepalen.

De Geschillencommissie oordeelde bovendien dat, hoewel de uitbetalingsactor een materiële fout beging bij het bepalen van het recht op de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022, verzoekster kon weten geen recht te hebben op het toegekende bedrag omdat zij voldoende geïnformeerd was omtrent de voorwaarden, en meer bepaald dat er rekening moest gehouden worden met de inkomsten van haar partner.

Opgroeien

Opgroeien
Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL
opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2022/070

19 augustus 2022

REPERTORIUMNR. GC/22/A0094

INZAKE · Mevrouw;

- Verzoekster -

TEGEN :

.... .., met maatschappelijke zetel te
.....;

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoekschrift dat door verzoekster werd ingediend per e-mail d d 14 april 2022 bij de Geschillencommissie, gericht tegen de beslissingen van verwerende partij d.d. 15 oktober 2021 en 12 januari 2022;

Gelet op de klacht van verzoekster bij de Klachten-en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket (VUTG) op 26 januari 2022;

Gelet op de beslissing van de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket (VUTG) op 8 februari 2022, aangevuld per e-mails d d 9 februari 2022, 10 februari 2022 en 11 februari 2022;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 20 mei 2022 waarbij aan verzoekster werd meegedeeld dat het verzoek onontvankelijk is met betrekking tot

de beslissing van verwerende partij d d 15 oktober 2021, doch ontvankelijk met betrekking tot de beslissing van verwerende partij d d 12 januari 2022;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 19 augustus 2022 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat verzoekster niet is verschenen noch zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 19 augustus 2022,

Gelet op het feit dat verwerende partij niet is verschenen, noch zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 19 augustus 2022;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verzoekster ontvangt Groeipakket voor haar dochter

Zij ontving eveneens een sociale toeslag in november 2019 en een schooltoeslag voor haar dochter voor de schooljaren 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022.

In de periode van 25 oktober 2019 tot en met 31 december 2021 woonde verzoekster volgens het Rijksregister samen met de heer Omdat verzoekster op de IJkdata (nl. 31 december 2019 voor het schooljaar 2019-2020 en 31 augustus 2020 en 31 augustus 2021 voor de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022) samenwonend was, werd er voor de definitieve toekenning van de schooltoeslag rekening gehouden met zowel haar inkomsten als de inkomsten van de heer en werden zowel de sociale toeslag voor november 2019 als de schooltoeslagen voor de schooljaren 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022 teruggevorderd.

Verzoekster stelt zich de vraag of het wel correct is dat de schooltoeslag voor 3 jaren wordt teruggevorderd, terwijl zij maar 2 jaren heeft samengewoond met de heer Zij stelt zich tevens de vraag of het logisch is dat er rekening wordt gehouden met het inkomen van iemand die niet instond voor de zorg van haar dochter.

Vanaf 1 januari 2022 heeft verzoekster opnieuw recht op de sociale toeslag, aangezien ze niet meer samenwoont sinds 1 januari 2022.

3. Standpunt van verzoekster:

In haar e-mail d.d. 14 april 2022 aan het secretariaat van de Geschillencommissie verwoordt verzoekster haar grieven als volgt:

"Mijn excuses voor de verveling, maar wij zitten met een probleem die ik maar niet kan plaatsen.

In oktober 2019 ben ik gaan samen wonen

In oktober 2021 ben ik terug alleenstaande geworden.

Wij zijn samen gaan wonen met een man die niet instond voor de zorgen van mijn dochter, toch wordt alles samen bekeken en vorderen ze haar schooltoelage terug in , en dit voor 3 jaar!

Terwijl wij niet eens 3 jaar hebben samen gewoond (2 jaar!), ze bekijken de situatie op augustus, maar zo slaan ze de bal toch volledig mis in onze situatie.

Ik ben alleenstaand en op invaliditeit wat het wel heel zwaar maakt. Wat ik ook niet begrijp is dat ze op 2019 terugvorderen ook al keken ze naar augustus en we toen nog alleen woonden, en op 2021 zijn wij in december verhuisd officieel maar wel sedert oktober alleen en dan gaan ze opnieuw tot augustus. Het komt er eigenlijk echt op neer dat we 2 jaar samenwoonden en 3 jaar wordt er teruggevorderd, niet te snappen! Alsook eigenlijk niet waarom ze die man zijn loon samen bekijken, had/ heeft daar totaal geen voordeel gehad en nu enkel nadelen precies.”

4. Standpunt van de uitbetalingsactor:

4.1 Brief d.d. 15.10.2021 van verwerende partij aan verzoekster:

*“Wij hebben **jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht** voor de periode van 09/2019 tot 09/2020.*

*Wij hebben vastgesteld dat je een bedrag van **€ 1.660,32 hebt ontvangen waarop je geen recht had** voor kind Dit bedrag bestaat uit:*

.: Basisbedrag, Leefijdstoelage, Schooltoelage en Sociale toeslag

Het basisbedrag wordt verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigen het grensbedrag niet overschrijden.

Wij hebben vernomen dat je sinds 25/10/2019 samenwoont met

Aangezien volgens onze gegevens jullie gemeenschappelijk gezinsinkomen hoger ligt dan €30.986,17, kunnen wij vanaf 01/11/2019 geen sociale toeslag meer toekennen (art. 222 Groeipakketdecreet - art.2, §1 BVR van 21/09/2018)

Je kreeg een schooltoelage voor het schooljaar 2019-2020 en 2020-2021 op basis van de gegevens die we op dat moment hadden. Het definitieve recht op een schooltoelage 2019-2020 hangt af van de gezinssituatie op 31/12/2019.

Het definitieve recht op een schooltoelage 2020-2021 hangt af van de gezinssituatie op 31/08/2020

Je woont sinds 25/10/2019 samen met

Wij gaan ervan uit dat jullie een feitelijk gezin vormen.

Daarom houden we ook rekening met zijn inkomsten.

Omdat de gezinsinkomsten hoger liggen, heeft geen recht op een schooltoelage. (art. 24-25, 37-38, 43 Groeipakketdecreet, art. 3, 7-10 en 20 BVR Selectieve Participatietoelagen)

Wij moeten € 1.660,32 van je terugvragen.

(...)

De verjaringstermijn is 3 jaar

Dat betekent dat geen enkele betaling verjaard is.

Daarom moeten wij € 1.660,32 van je terugvragen.

Wij houden 10 % in op de volgende betalingen die je van ons ontvangt.

Heb je financiële problemen en ligt deze inhouding te hoog, contacteer ons dan.

Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring.

Als je het bedrag niet kunt terugbetalen, dan kun je ons een aanvraag sturen om (gedeeltelijk) af te zien van de terugvordering. We beslissen daarover na een sociaal onderzoek.”

4.2 Beslissing d.d. 12.01.2022 van verwerende partij aan verzoekster:

*“Wij hebben **jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht** voor de periode van 09/2021.*

*Wij hebben vastgesteld dat je een bedrag van **€ 970,80** hebt **ontvangen waarop je geen recht had** voor kind Dit bedrag bestaat uit.*

· Schooltoeslag

Je kreeg een schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 op basis van de gegevens die we op dat moment hadden.

Het definitieve recht op een schooltoeslag 2021-2022 hangt af van de gezinssituatie op 31/08/2021

Je woont sinds 25/10/2019 samen met

Wij gaan ervan uit dat jullie een feitelijk gezin vormen.

Daarom houden we ook rekening met zijn inkomsten.

Omdat de gezinsinkomsten hoger liggen, heeft .. geen recht op een schooltoeslag (art. 24-25, 37-38, 43 Groeipakketdecreet, art. 3, 7-10 en 20 BVR Selectieve Participatietoelagen)

Wij moeten € 970,80 van je terugvragen.

(...)

De verjaringstermijn is 3 jaar.

Dat betekent dat geen enkele betaling verjaard is.

Daarom moeten wij € 970,80 van je terugvragen.

Wij houden 10 % in op de volgende betalingen die je van ons ontvangt.

Heb je financiële problemen en ligt deze inhouding te hoog, contacteer ons dan.

Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring.

Als je het bedrag niet kunt terugbetalen, dan kun je ons een aanvraag sturen om (gedeeltelijk) af te zien van de terugvordering. We beslissen daarover na een sociaal onderzoek.”

4.3 Beslissing d.d. 04.02.2022 van verwerende partij aan verzoekster

*“Wij hebben **jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht** voor de periode van 01/2022.*

*Wij hebben vastgesteld dat je **nog recht hebt op € 131,98** voor kind Dit bedrag bestaat uit*

.. : Basisbedrag, Leeftijdstoelage en Sociale toeslag

*Het bedrag van de sociale toeslag wordt verhoogd voor sommige kinderen als de bijslagtrekkende, de begunstigde of één van beide ouders van het rechtgevend kind in aanmerking komt voor een toeslag voor langdurig zieken, arbeidsongeschikten of mindervaliden.
(art 222§2 Groeipakketdecreet en art 16 BVR sociale toeslagen)*

*Wij hebben het bericht ontvangen dat je alleen woont vanaf 01/01/2022
In het Groeipakket kan er recht bestaan op sociale toeslag als voldaan is aan bepaalde voorwaarden.
Na controle van de ontvangen inkomsten stellen wij vast dat je vanaf 01/01/2022 recht hebt op een sociale toeslag. (art 18 en art. 221-224 Groeipakketdecreet)*

We hielden ook rekening met een nog openstaande schuld.

Er werd € 13,20 ingehouden op het uit te betalen bedrag.

*Concreet betekent dit dat wij je **op 09/02/2022 € 118,78 betalen op rekeningnummer***

.....

(...)”

4.4 E-mail met standpunt d.d. 24.05.2022 van verwerende partij aan het secretariaat van de Geschillencommissie Groeipakket:

*“In het dossier 100.279.052 woont mevrouw samen met de heer **van 25/10/2019 tot 31/12/2021**. Mevrouw ontvangt Groeipakket voor haar dochter*

*Mevrouw ontving een schooltoelage voor de schooljaren 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022. Voor de toekenning van de schooltoelage moet voldaan zijn aan een aantal voorwaarden met betrekking tot de nationaliteit, de leefeenheid (= de puntentelling in het gezin), het gezinsinkomen en het type onderwijs. De reden voor de terugvordering van de uitbetaalde schooltoelagen ligt in dit dossier bij de bepaling van de leefeenheid en bijhorende inkomstenkern: het is op het ijkpunt van het desbetreffende schooljaar dat **definitief** wordt bepaald hoe de leefeenheid van het kind eruit ziet en met welke inkomsten er rekening moet worden gehouden bij de bepaling van het gezinsinkomen.*

Het ijkpunt voor het schooljaar 2019-2020 lag op 31/12/2019. Vanaf het schooljaar 2020-2021 ligt het ijkpunt op 31/08 voorafgaand aan het schooljaar in kwestie. Om te bepalen met welke inkomsten rekening moet worden gehouden, gaan we na waar het kind is gedomicilieerd op het ijkpunt van het desbetreffende schooljaar. De ouder én diens eventuele partner op dit domicilieadres worden aangeduid als inkomensverstrekkers.

Aangezien mevrouw op de ijkpunten 31/12/2019, 31/08/2020 en 31/08/2021 steeds samenwonend was, dient er rekening te worden gehouden met haar eigen inkomsten én die van

haar toenmalige partner. Het gezamenlijk gezinsinkomen blijkt hoger dan het grensbedrag (32.238,01€ op 01/09/2021¹) waardoor er geen recht is op de schooltoeslag en die werd teruggevorderd. (De brieven waarin de schooltoeslagen werden teruggevorderd, werden u eerder al bezorgd) Ook de sociale toeslag over 11/2019 werd om dezelfde reden teruggevraagd

Aangezien mevrouw sinds 31/12/2021 niet langer samenwonend is, is er vanaf 01/2022 opnieuw recht op de sociale toeslag (107,04€ over 01/2022).”

3.5 E-mail d.d. 11.08.2022 met verduidelijking van verwerende partij op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie, namelijk met hoeveel punten, met welke grensbedragen en met welk gezinsinkomen rekening werd gehouden om het recht op de schooltoeslag te onderzoeken:

“Voor het schooljaar 2020-2021 zijn de gegevens als volgt.

3. Punten gezin voor 2020?: 2 punten

(1 punt – Aantal personen ten laste van de inkomensverstrekkers, 1 punt – Categorie van het gezin – Ten laste (leerling woont bij minstens 1 van de ouders, woont bij andere dan ouders)

2. Gezinsinkomen 2020?: definitief inkomen 2020. 58.240,09€

3. Grensbedrag Separ 2020-2021?: voor 2 punten ligt het maximale inkomen op 42.403,39€

Voor het schooljaar 2021-2022 zijn de gegevens als volgt:

3. Punten gezin voor 2021?: 3 punten

(1 punt – Aantal personen ten laste van de inkomensverstrekkers, 1 punt – Aantal inkomensverstrekkers met een handicap, 1 punt – Categorie van het gezin – Ten laste (leerling woont bij minstens 1 van de ouders, woont bij andere dan ouders)

2 Gezinsinkomen 2021?. SEPAR berekend o b v gestaafd inkomen 2019 € 59 267,41 (definitief inkomen 2021 nog niet beschikbaar)

3 Grensbedrag Separ 2021-2022?: voor 3 punten ligt het maximale inkomen op € 48 462,26”

4.6 E-mail d.d. 12.08.2022 van verwerende partij op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie waarom er provisioneel een schooltoeslag aan verzoekster werd uitbetaald voor het schooljaar 2020-2021 en 2021-2022 terwijl de gezinssamenstelling van verzoekster (samenwoning) vanaf 2019 gekend was op basis van het Rijksregister:

¹ De Geschillencommissie merkt op dat dit het grensbedrag betreft voor de toekenning van de sociale toeslag. Het maximumgrensbedrag voor de toekenning van de selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2021-2022 voor een gezin met twee punten is 42 700,21 euro

“Bij ontvangst van de wijziging in de gezinssamenstelling, werd het feitelijk gezin onzorgvuldig aangepast in het dossier: de wijziging in de gezinssamenstelling werd niet doorgevoerd in de SEPAR gezinnen voor 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022.”

Als bijlage worden de brieven met betrekking tot de provisionele betalingen van de schooltoeslag voor de schooljaren 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022 bijgebracht.

5. Klachten- en bemiddelingsdienst Agentschap Uitbetaling Groeipakket

5.1 E-mail d.d. 08.02.2022:

“Je verzocht op 26 januari 2022 mijn bemiddeling in het dossier Groeipakket van

Je stelt, als invalide alleenstaande ouder, maandelijks te weinig gezinsbijslag te ontvangen. Er zou geen recht zijn op de schooltoeslag omdat je samenwoonde met iemand die niet instond voor de zorgen van je kind.

Een feitelijk gezin is een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier. Wanneer het feitelijk gezin is vastgesteld, vormen beide personen ook de inkomstenkern voor het bepalen van het gezinsinkomen.

Voor de toekenning van de schooltoeslag moet voldaan zijn aan een aantal voorwaarden met betrekking tot de nationaliteit, de leefeenheid (= de puntentelling in het gezin), het gezinsinkomen en het type onderwijs.

Om de leefeenheid van de leerling te bepalen wordt er vertrokken van de woonplaats van het kind op 31/08 aan het schooljaar in kwestie (op 31/12 voor het schooljaar 2019/2020). Op dat ijkpunt wordt bekeken op basis van wiens inkomsten de inkomstenstoets moet gebeuren.

Voor de berekening van de inkomsten van het gezin wordt rekening gehouden met de inkomsten van de inkomensverstrekkers. Woont het kind slechts bij één (van beide) begunstigden, dan wordt het inkomen van deze persoon alsook het inkomen van de persoon waarmee deze begunstigde een gezin vormt (met uitzondering van bloed- en aanverwanten tot en met de derde graad) in rekening gebracht.

De sociale toeslag wordt bovenop het basisbedrag betaald voor kinderen die opgroeien in een gezin waarvan het gezinsinkomen niet boven het grensbedrag van 32.238,01 EUR ligt (bedrag van toepassing van 1 september 2021) Voor de berekening van de inkomsten van het gezin wordt rekening gehouden met de inkomsten van beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind die op hetzelfde adres wonen.

Ten onrechte betaalde gezinsbijslag moet teruggevorderd worden, zelfs wanneer de sociaal verzekerde ten onrechte gezinsbijslag ontving ten gevolge van een fout van de uitbetaler. De uitbetalers kunnen inhouden op later verschuldigde gezinsbijslag voor de aanzuivering van het debet. In principe mag hoogstens 10 % worden ingehouden op de later verschuldigde gezinsbijslag, behalve als het debet een gevolg is van nalatigheid, verzuim of fraude door de sociaal verzekerde, in welke gevallen tot 100 % mag worden ingehouden.

De schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag is meegedeeld, kan bij de uitbetalingsactor, waarbij de schuld is ontstaan, een verzoek indienen om van

die terugvordering af te zien. Een verzoek om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar te goeder trouw is en zich in een onzekere financiële situatie bevindt. Onder te goeder trouw wordt verstaan het niet weten of redelijkerwijze niet kunnen weten dat men ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid ontvangen heeft. De financiële situatie wordt beoordeeld op basis van de bestaansmiddelen van het gezin.

Ik nam contact op met je uitbetaler

Volgens het Rijksregister ben je samenwonend met van 25/10/2019 tot 31/12/2021. De schooltoeslag 2019/2020 ten bedrage van 623,52 EUR werd uitbetaald op 26/09/2019. Echter aangezien je gezinssituatie op 31/12/2019 gewijzigd was (samenwoont) werd deze schooltoeslag op 20/10/2021 teruggevorderd. Ook de sociale toeslag voor 11/2019 werd terecht teruggevorderd.

De volledige schooltoeslag 2020/2021 (964,05 EUR) werd toegekend op 27/10/2020, de schooltoeslag 2021/2022 (970,80 EUR) werd op 11/10/2021 uitbetaald. Op basis van de gezinssituatie 31/8/2020 en 31/08/2021, rekeninghouden met de inkomsten van beide inkomensverstrekkers kon het recht op de schooltoeslagen niet worden vastgesteld. De schooltoeslagen werden respectievelijk op 20/10/2021 en 14/01/2022 teruggevorderd.

De saldo's worden maandelijks ingehouden aan 10% op de verschuldigde gezinsbijslagen. Naar aanleiding van de gewijzigde gezinssituatie op 31/12/2021 kon het recht op de sociale toeslag (langdurige arbeidsongeschikt) vanaf 01/2022 opnieuw worden vastgesteld. De bijpassing voor de maand 01/2022 zal omstreeks 9/02/2022 worden uitgevoerd. Je uitbetaler bracht je hiervan op 4/02/2022 schriftelijk op de hoogte.

Vanaf 01/2022 is er maandelijks recht op een bedrag van 254,63 EUR (basis 97,73 + leeftijdsbijslag 49,86 + sociale toeslag 107,04) verminderd met 10% ter aanzuivering van de schuld.

Indien je wenst kan je bij je uitbetaler een verzoek tot verzaking van de schulden indienen. De goeder trouw en je financiële situatie zal dan verder onderzocht worden ”

5.2 E-mail d.d. 09.02.2022:

“Aansluitend op mijn antwoord van 8 februari 2022 kan ik je het volgende meedelen. Om de leefeenheid van de leerling te bepalen wordt er vertrokken van de woonplaats van het kind. In het rijksregister wordt nagegaan bij welke leefeenheid de leerling zijn hoofdverblijfplaats heeft. In 2019 was dit op 31/12 van het schooljaar in kwestie, in 2021 op 31/08. Op dat ijkpunt kijken we op basis van wiens inkomsten de inkomensstoets moet gebeuren. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin wordt rekening gehouden met de inkomsten van beide inkomensverstrekkers die dezelfde woonplaats hebben.

De inkomensverstrekkers van de leefeenheid zijn maximum 2 personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de 3de graad zijn (tenzij ze samen begunstigde zijn voor de leerling), samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.

Er diende voor de berekening van het gezinsinkomen, zowel in 2019 als in 2021, rekening gehouden worden met jouw inkomen en dat van je samenwonende partner. Aangezien het gezinsinkomen hoger is dan het grensbedrag kan er geen recht zijn op de schooltoeslag. De schooltoeslag 2019/20 en 2021/22 werd terecht teruggevorderd. Een afwijking hierop is niet mogelijk.”

5.3 E-mail d.d. 10.02.2022:

"Aansluitend op mijn antwoord van 8 en 9 februari 2022

Om het gezinsinkomen te bepalen moest de uitbetaler in 2019 je gezinssituatie bekijken op 31/12/2019. Toen was je samenwonend waardoor ook het inkomen van je partner meetelde voor de berekening van het gezinsinkomen. Hierdoor was er geen recht op de schooltoeslag schooljaar 2019/20.

Echter in 2021 moet je uitbetaler de gezinssituatie op 31/08/2021 bekijken. Omdat je toen ook nog samenwoonde wordt ook hier het inkomen van je partner meegeteld en is er geen recht op de schooltoeslag schooljaar 2021/22.

De schooltoeslag 2018/19 werd niet toegekend via het Groeipakket. Voor vragen hierover kan je terecht op <https://loket-studietoelagen-app.onderwijs-apps.vlaanderen.be/dossier/s/contact/koloso>."

5.4 E-mail d.d. 11.02.2022:

"Naar aanleiding van je e-mail van 10 en 11 februari 2022 kan ik je het volgende meedelen.

In de regelgeving van het beleidsdomein Onderwijs (die studietoelagen uitbetalen voor studenten die hoger onderwijs volgen) ligt het ijkmoment, dat is het tijdstip waarop de gezinssamenstelling wordt gecontroleerd, op 31 december van het lopende schooljaar. Die datum werd initieel overgenomen in het Groeipakket

In de periode tussen het begin van het schooljaar waarop de schooltoeslag betrekking heeft en 31 december van dat schooljaar, kan er echter een wijziging van de gezinssamenstelling optreden die een impact heeft op het bedrag van de schooltoeslag

- *sommige gezinnen hebben initieel een te laag bedrag ontvangen en er werd dan nadien (na 31 december) een bepaald bedrag bijgepast,*
- *andere gezinnen hebben initieel een te hoog bedrag ontvangen en er werd dan nadien (na 31 december) een deel van het bedrag teruggevorderd.*

Om dat te vermijden heeft het Vlaams parlement beslist om rekening te houden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie. Op die manier kan meteen het correcte bedrag worden uitbetaald en hoeft er geen geld worden teruggevorderd."

5. Beoordeling in rechte:

Volledigheidshalve dient te worden opgemerkt dat het verzoek van verzoekster enkel ontvankelijk is met betrekking tot de beslissing van verwerende partij d.d. 12 januari 2022 en dus met betrekking tot de toekenning van de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022

De betwisting met betrekking tot de terugvordering/ toekenning van de sociale toeslag voor de maand november 2019, evenals de toekenning van de schooltoeslag voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 maken geen deel uit van deze beslissing, aangezien het verzoek van verzoekster bij de Geschillencommissie onontvankelijk (want laattijdig) is met betrekking tot die beslissing van verwerende partij, die dateerde van 15 oktober 2021

6.1 De selectieve participatietoeslag – regelgeving

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet.

“Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

Artikel 25 Groeipakketdecreet bepaalt voor de toekenning van de selectieve participatietoelagen vanaf het schooljaar 2020-2021²:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie

(..)”

Uit de Memorie van Toelichting blijkt dat men een eenvormige ijkdatum heeft willen bepalen, als volgt

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt rekening gehouden met de toestand op 31 december³ van het betrokken schooljaar. Door deze maatregel worden alle leerlingen binnen één schooljaar gelijk behandeld. ”

² Volledigheidshalve kan worden opgemerkt dat artikel 25 van het Groeipakketdecreet voor het schooljaar 2019-2020 luidde als volgt *“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie ”*

³ Vanaf schooljaar 2020-2021 is de ijkdatum niet meer 31 december van het lopende schooljaar maar wel 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie

Uit de Memorie van Toelichting blijkt de ratio legis van de selectieve participatietoelage als extra financiële ondersteuning voor de schoolkosten voor gezinnen met een beperkt inkomen als volgt:

“Dit is een jaarlijkse financiële tegemoetkoming om een bijdrage te leveren aan de democratisering van het onderwijs, en die onder bepaalde voorwaarden wordt toegekend aan de leerling ter ondersteuning van zijn deelname aan het onderwijs, of aan de student, bovenop de studietoelage ter ondersteuning van zijn deelname aan het hoger onderwijs.”

In Toelichtingsnota 13 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket van 29 januari 2021 betreffende de vaststelling en betaling van de selectieve participatietoelage (schooltoelage) vanaf het schooljaar 2020-2021 lezen we het volgende met betrekking tot de toestand op 31 augustus:

(...)

Het is telkens de situatie op basis van het domicilie van de rechthebbende leerling op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie, die bepalend is voor de definitieve vaststelling van het recht op schooltoelage.

(...)

Voor de definitieve vaststelling van het recht op schooltoelage voor een schooljaar wordt rekening gehouden met de SEPAR-familie op 31 augustus van het kalenderjaar waarin het betrokken schooljaar zal aanvangen.

(.)

*De spildatum voor definitieve vaststelling van de Separ-familie **is 31 augustus van het jaar waarin het schooljaar aanvangt**. Bij de toekenning van de schooltoelage wordt bijgevolg rekening gehouden met de actuele gegevens.”*

De ratio legis van de ijkdatum op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar (2020-2021) is terug te vinden in de toelichting bij het Decreet van 10 juli 2020 tot wijziging van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat de selectieve participatietoelagen betreft, als volgt:

“Het groeipakket omvat een selectieve participatietoelage (de schooltoelage) voor kinderen die onderwijs volgen in een onderwijsinstelling die door de Vlaamse Gemeenschap wordt erkend, gefinancierd of gesubsidieerd, en die opgroeien in een gezin met een laag inkomen. Het bedrag van de schooltoelage hangt af van het gezinsinkomen, de opleiding van de leerling en de gezinssamenstelling.

De schooltoelage wordt automatisch per jaar toegekend en wordt uitbetaald bij het begin van het schooljaar. In de regelgeving van het beleidsdomein Onderwijs ligt het ijkmoment, dat is het tijdstip waarop de gezinssamenstelling wordt gecontroleerd, op 31 december van het lopende schooljaar. Die datum werd overgenomen in het groeipakket.

In de periode tussen het begin van het schooljaar waarop de schooltoelage betrekking heeft en 31 december van dat schooljaar, kan er echter een wijziging van de gezinssamenstelling optreden die een impact heeft op het bedrag van de schooltoelage:

- *sommige gezinnen hebben initieel een te laag bedrag ontvangen en er wordt nadien (na 31 december) een bepaald bedrag bijgepast;*

- *andere gezinnen hebben initieel een te hoog bedrag ontvangen en er wordt nadien (na 31 december) een deel van het bedrag teruggevorderd.*

Om dat te vermijden is het vanuit het oogpunt van de automatische rechtentoekenning logischer om rekening te houden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Op die manier kan meteen het correcte bedrag worden uitbetaald en hoeft er geen geld worden teruggevorderd. Bovendien wordt vermeden dat de meest kwetsbare gezinnen met kinderen die de toeslag snel nodig hebben, op basis van gedateerde informatie over hun gezinssamenstelling eerst een te laag bedrag ontvangen. Dat is nooit wenselijk, maar zeker niet tijdens (de nasleep van) de COVID-19-pandemie, die hoe dan ook al een negatief effect heeft op de financiële situatie van vooral gezinnen met een laag inkomen.

Ook voor de beoordeling van de sociale toeslag wordt gekeken naar de meest recente gezinssamenstelling en wordt de toekenning daarop gebaseerd. (...)

I.c. lijkt het geschil tussen partijen zich te situeren op het vlak van de financiële voorwaarden (gelet op de gezinssamenstelling). Er zal bijgevolg hierna in 6.2 enkel dieper worden ingegaan op die voorwaarde.

6.2. Financiële voorwaarden

6.2.1 Algemeen

- Art. 37 van het Groeipakketdecreet luidt als volgt

“Om te bepalen of een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, in aanmerking komt voor de selectieve participatietoelagen leerling, wordt uitgegaan van de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.

(...)”

- De Memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet verduidelijkt de ratio legis daarvan als volgt.

“Bij de toekenning van de selectieve participatietoelagen leerling wordt rekening gehouden met de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.

()

Het begrip “inkomsten” voor de selectieve participatietoelagen wordt afgestemd op het begrip “inkomsten” voor de sociale toelagen binnen de gezinsbijslagen. Waar het systeem van de huidige schooltoelagen gebaseerd is op netto belastbare inkomsten (na aftrek van beroepskosten), zal voor de toekomstige selectieve participatietoelagen gewerkt worden met een bruto belastbaar inkomensbegrip (dus voor aftrek van beroepskosten). Om te vermijden dat gezinnen na het meetellen van de (forfaitaire) beroepskosten in het inkomen de maximumgrens zouden overschrijden, zullen de bestaande minimum- en maximumgrenzen voor elk gezin ‘gebruteerd’ worden overeenkomstig de regeling van de forfaitaire beroepskosten.

Ook het gezinsbegrip wordt nagenoeg volledig afgestemd op het gezinsbegrip van de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen. Grootste verschilpunt is wel dat er voor de selectieve participatietoelagen aparte statuten voor leerlingen in het secundair onderwijs blijven bestaan (gehuwde, alleenstaande en zelfstandige leerlingen) die recht geven op hogere toeslagbedragen

Implicatie van de harmonisering is wel dat het inkomen van nieuwe partners in een nieuw samengesteld gezin ook zal worden meegeteld wanneer er geen enkele band is met de kinderen.

Deze keuzes zorgen voor een systeem waarbij de kans op het verlies van het recht op de huidige schooltoelage geminimaliseerd wordt, voor een harmonisering die qua toepassing efficiëntiewinsten zal toelaten en maakt het mogelijk dat de selectieve participatietoelagen de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen kunnen versterken en aanvullen.”

- **6.2.2. Vaststelling van de gezinscategorie**

Zoals supra aangegeven, wordt voor de selectieve participatietoelagen uitgegaan van de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort

Artikel 38 Groeipakketdecreet bepaalt met welke categorieën van gezinnen er wordt rekening gehouden:

“§1. Er wordt rekening gehouden met de volgende categorieën van gezinnen:

1° een gezin waarin de rechthebbende leerling zijn woonplaats heeft bij één ouder of bij beide ouders samen,

2° een gezin waarin de rechthebbende leerling ingevolge een gerechtelijke uitspraak of een tussenkomsst van een publiekrechtelijke overheid of instelling zijn woonplaats heeft bij een andere natuurlijke persoon dan de ouders, of een gezin waarin de rechthebbende leerling op 31 december van het schooljaar in kwestie zijn woonplaats heeft bij een andere natuurlijke persoon dan één ouder of beide ouders;

3° gehuwde leerlingen;

4° zelfstandige leerlingen;

5° alleenstaande leerlingen.

§ 2. De categorie waartoe een gezin behoort, wordt voor elke rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, afzonderlijk bepaald.

§ 3. De Vlaamse Regering geeft een nadere begripsomschrijving van de verschillende categorieën van gezinnen op basis waarvan de selectieve participatietoelagen voor leerlingen wordt berekend, en bepaalt met welke inkomsten van welke personen rekening wordt gehouden om de gezinsinkomsten, vermeld in artikel 39, vast te stellen.

§ 4. Om te bepalen tot welke categorie van gezin een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, behoort, wordt eerst nagegaan of de leerling voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van gehuwde leerlingen, vermeld in paragraaf 1, 3°, dan of de leerling voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van zelfstandige leerlingen, vermeld in paragraaf 1, 4°, daarna of de leerling voldoet aan de voorwaarden van de categorie van het gezin waarin de leerling zijn woonplaats heeft, vermeld in paragraaf 1, 1°, vervolgens of de leerling voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van het gezin, vermeld in paragraaf 1, 2°

(...)”

De nadere begripsomschrijving van de verschillende categorieën van gezinnen en met welke inkomsten van welke personen rekening gehouden dient te worden, worden bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling (B.S. 15.07 2019) – hierna afgekort BVR Selectieve Participatietoelagen.

6.2.3. Bedragen van de selectieve participatietoelagen

De artikelen 39 e.v. Groeipakketdecreet bepalen de bedragen van de selectieve participatietoelagen.

Artikel 41 Groeipakketdecreet bepaalt:

“§1 Bij het vastleggen van de minimum- en maximuminkomensgrens wordt rekening gehouden met de volgende factoren:

1° het aantal personen ten laste in het gezin;

2° het aantal studenten in het gezin die tijdens het school- of academiejaar in kwestie hoger onderwijs volgen;

3° het aantal personen in het gezin die fiscaal als gehandicapt worden aangemerkt.

§2. De waarde van elke factor wordt uitgedrukt in punten.”

Artikel 42 Groeipakketdecreet bepaalt:

“§1. De volgende personen en categorieën worden bij de berekening van de minimum- en maximuminkomensgrenzen gelijkgesteld met een punt:

1° elke persoon in het gezin die fiscaal ten laste is van personen van wie de gezinsinkomsten bij de berekening van de selectieve participatietoelag in aanmerking worden genomen,

2° elke leerling of student in het gezin die niet meer fiscaal ten laste is van de personen van wie de gezinsinkomsten bij de berekening van de selectieve participatietoelag in aanmerking worden genomen, omdat hij bestaansmiddelen heeft gehad, op voorwaarde dat hij niet in aanmerking komt voor het statuut van gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerling of student;

3° elke persoon van wie de gezinsinkomsten bij de berekening van de selectieve participatietoelag in aanmerking worden genomen, en die op 31 december van het schooljaar in kwestie fiscaal als gehandicapt wordt aangemerkt;

4° de categorie van gezin die valt onder het toepassingsgebied van artikel 38, §1, 1°, 2° of 3°. De categorie van gezin die valt onder het toepassingsgebied van artikel 38, §1, 4° of 5°, levert een punt op, op voorwaarde dat de gezinsinkomsten van de zelfstandige, respectievelijk alleenstaande leerling in aanmerking genomen kunnen worden bij de berekening van de selectieve participatietoelag van de persoon, vermeld in paragraaf 1, 1° of 2°.

§2. In afwijking van paragraaf 1 wordt elke persoon die valt onder paragraaf 1, 1° of 2°, en die op 31 december van het school- of academiejaar in kwestie fiscaal als gehandicapt wordt aangemerkt, met twee punten gelijkgesteld.

§3. Voor elke persoon van wie de gezinsinkomsten in aanmerking genomen worden bij de berekening van de selectieve participatietoeslag, alsook voor elke persoon, vermeld in paragraaf 1, 1° of 2°, van dit artikel, wordt er een punt toegekend als die personen aan een erkende instelling tijdens het school- of academiejaar in kwestie hoger onderwijs, een bachelor-na-bacheloropleiding of een master-na- masteropleiding volgen.

Het totale aantal punten, dat volgt uit de toepassing van het eerste lid, wordt verminderd met één punt.

In afwijking van het tweede lid bedraagt het totale aantal punten, dat volgt uit de toepassing van dit artikel, nooit minder dan nul.

§4. In afwijking van paragraaf 1 tot en met 3 bedraagt het aantal punten van het gezin waarvan de leerling deel uitmaakt, nooit minder dan nul ”

Artikel 43 Groeipakketdecreet bepaalt:

“§1. De minimum- en maximuminkomensgrenzen worden vastgelegd aan de hand van een puntensysteem, gaande van nul tot twintig.

1° de minimuminkomensgrens stemt voor een gezin met nul punten overeen met 11.808,74 euro en voor een gezin met twintig punten met 47.153,27 euro;

2° de maximuminkomensgrens stemt voor een gezin met nul punten overeen met 24.153,07 euro en voor een gezin met twintig punten met 103 406,48 euro.

§2. De Vlaamse Regering legt de nadere regels vast om de minimum- en maximuminkomensgrenzen te bepalen.”

De nadere regels met betrekking tot de minimum- en maximuminkomensgrenzen zijn teug te vinden in artikel 20 van het BVR Selectieve Participatietoeslagen

- **6.2.4. Vaststelling van de inkomsten van het gezin**

Art. 3, §§1 en 2, eerste en tweede lid van het BVR Selectieve Participatietoeslagen bepaalt hoe de inkomsten van het gezin dienen te worden berekend:

“§1. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 37, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van beide personen aan wie de selectieve participatietoeslagen worden uitbetaald voor een leerling, die dezelfde woonplaats hebben.

*§2. In deze paragraaf wordt verstaan onder feitelijk gezin. een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier
Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de persoon die dezelfde woonplaats heeft als een leerling en de persoon met wie die persoon een feitelijk gezin vormt als de selectieve*

participatietoelagen worden uitbetaald aan één persoon alleen of aan twee personen die niet op hetzelfde adres wonen (...)"

Art. 3, § 2, 5de en 6de lid van voormeld BVR stellen verder ook:

"Het samenwonen, vermeld in het eerste lid, blijkt uit een gemeenschappelijke domicilie volgens het Rijksregister en kan enkel weerlegd worden door een officieel document van een overheid of een overheidsinstelling dat gebaseerd is op de reële gezinssituatie

De volgende documenten worden als officieel document als vermeld in het vijfde lid, aanvaard:

1° een ontvangstbewijs van de aangifte, vermeld in artikel 7, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister;

2° een attest van de politie dat vaststelt dat de toestand in het Rijksregister niet overeenstemt met de reële situatie,

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;

4° een attest van een OCMW dat vaststelt dat de toestand in het Rijksregister niet overeenstemt met de reële situatie.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst met officiële documenten die aanvaard worden om het Rijksregister te weerleggen, vermeld in het zesde lid, aanvullen "

Art. 7 van het BVR Selectieve Participatietoelagen verduidelijkt uit welke elementen de inkomsten van het gezin bestaan:

"De inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 37, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, bestaan uit al de volgende elementen samen:

1° de volgende belastbare inkomsten, voor aftrek van de aftrekbare bestedingen:

a) de beroepsinkomsten:

1) voor de beroepsinkomsten in loonverband: vóór de aftrek van beroepskosten;

2) voor de beroepsinkomsten als zelfstandige: na de aftrek van beroepskosten, vermenigvuldigd

met een factor 100/80;

b) de uitkeringen in het kader van de ziekteverzekering;

c) de werkloosheidsuitkeringen;

d) de pensioenen;

2° 80% van de onderhoudsgelden die uitbetaald zijn aan de persoon of personen van wie de inkomsten voor de berekening van de toelage in aanmerking worden genomen;

3° drie keer het geïndexeerde kadastraal inkomen vreemd gebruik en één keer het geïndexeerde kadastraal inkomen voor eigen beroepsdoeleinden;

4° de inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend conform de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkoming aan personen met een handicap;

5° het leefloon, toegekend conform de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie;

6° het equivalent van leefloon, toegekend conform de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

7° alle inkomsten die voortvloeien uit de beroepsactiviteit, toegekend aan de personeelsleden van een Europese of andere internationale instelling, verminderd met de persoonlijke bijdragen voor de verzekering die de instelling organiseert om socialezekerheidsrisico's te dekken.

In afwijking van het eerste lid, 1°, wordt 80% van de onderhoudsgelden die betaald zijn door de persoon of personen van wie de inkomsten voor de berekening van de toeslag in aanmerking worden, wel afgetrokken van de belastbare inkomsten.

Voor de omrekening naar het inkomen van het gezin conform dit artikel, worden in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen geldende regels gevolgd."

Art. 12, § 1 BVR Selectieve Participatietoelagen bepaalt verder:

“De inkomsten, vermeld in artikel 7 tot en met 10, zijn de inkomsten die blijken uit het aanslagbiljet dat betrekking heeft op de inkomsten van het kalenderjaar dat twee jaar voorafgaat aan het kalenderjaar waarin het schooljaar in kwestie begint.

Voor gezinnen die anders zijn samengesteld in het jaar waarop het aanslagbiljet betrekking heeft, wordt het inkomen gereconstrueerd op basis van de huidige gezinssamenstelling.

(...)”

Art. 14 BVR Selectieve Participatietoelagen bepaalt.

“Aan het begin van elk schooljaar wordt gecontroleerd of de beoordeling op basis van artikel 12 correct is voor het kalenderjaar waarvan de inkomsten worden beoordeeld bij het begin van het schooljaar in kwestie.”

Ten slotte dient erop te worden gewezen dat gezinnen die op basis van hogergenoemd aanslagbiljet (zoals bepaald in artikel 12 van het BVR) –zijnde de automatische procedure, geen selectieve participatietoelag ontvangen, mogelijks een beroep kunnen doen op artikel 15 van het BVR Selectieve Participatietoelagen:

“De personen die geen selectieve participatietoelagen ontvangen onder toepassing van de automatische procedure, vermeld in hoofdstuk 5, kunnen bewijzen dat hun gezinsinkomen voldoet aan de inkomensgrenzen door een verzoek tot toekenning of herziening te richten aan de uitbetalingsactor. Het verzoek tot toekenning of herziening bevat bewijsstukken van minstens zes maanden die aantonen dat het gezinsinkomen in het kalenderjaar waarin het schooljaar is gestart, onder de inkomensgrenzen, vermeld in artikel 20, tweede lid, ligt.”

Art. 15 BVR Selectieve Participatietoelagen bepaalt.

“De personen die geen selectieve participatietoelagen ontvangen onder toepassing van de automatische procedure, vermeld in hoofdstuk 5, kunnen bewijzen dat hun gezinsinkomen voldoet aan de inkomensgrenzen door een verzoek tot toekenning of herziening te richten aan de uitbetalingsactor. Het verzoek tot toekenning of herziening bevat bewijsstukken van minstens zes maanden die aantonen dat het gezinsinkomen in het kalenderjaar waarin het schooljaar is gestart, onder de inkomensgrenzen, vermeld in artikel 20, tweede lid, ligt.”

6.3 Toepassing op het voorliggende verzoek

Wat betreft de schooltoeslag voor het schooljaar 2020-2021 stelt de Geschillencommissie vast dat verzoekster op de ijkdatum 31 augustus 2021 gedomicileerd was op het adres te , samen met de heer en de dochter van verzoekster, .. Verzoekster betwist de samenwoning overigens ook niet, noch het feit dat het inkomen van haar en de heer zich boven het grensbedrag zou bevinden om recht te hebben op de schooltoeslag voor het schooljaar 2020-2021.

Verzoekster stelt het niet eerlijk te vinden dat er schooltoeslag voor 3 jaar wordt teruggevorderd, terwijl zij maar 2 jaar heeft samengewoond met de heer Ze begrijpt ook niet waarom er rekening wordt gehouden met zijn loon, terwijl haar dochter daar totaal geen voordeel aan had en haar ex-partner niet instond voor de zorg van haar dochter.

Verzoekster en de heer waren bijgevolg op hetzelfde adres ingeschreven op 31 augustus 2021, zijnde de referentiedatum waarop de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, overeenkomstig art 25 Groeipakketdecreet wordt bepaald. Er worden geen documenten als bedoeld in art 3, §2, 5de lid BVR Selectieve Participatietoelagen bijgebracht om het samenwonen te weerleggen.

De Geschillencommissie kan begrip opbrengen voor de redenering van verzoekster dat de heer niet de zorg draagt voor haar dochter, maar stelt vast dat het feit dat de heer geen zorg zou dragen of niet zou bijdragen in de kosten van de dochter van verzoekster volgens de toepasselijke wettelijke bepalingen niet als criterium in aanmerking wordt genomen. Volgens de toepasselijke regelgeving wordt gekeken naar het inkomen van de personen die op hetzelfde adres gedomicilieerd zijn om het totale gezinsinkomen te bepalen en aldus te bepalen of het gezinsinkomen onder het maximumgrensbedrag valt.

Er kan dienaangaande verwezen worden naar eerdere beslissingen van de Geschillencommissie, met name o.a. beslissing nr. 2020/003 d.d. 6 maart 2020, beslissing nr. 2020/014 d.d. 26 juni 2020 en beslissing nr. 2020/020 d.d. 23 oktober 2020.

- beslissing 2020/003 d d 6 maart 2020

“Het gezin i.c. valt onder de omschrijving van artikel 38, § 1, 1° Groeipakketdecreet: het betreft een gezin waarbij de rechthebbende leerling zijn woonplaats heeft bij één ouder of bij beide ouders samen. Op basis van het Rijksregister blijkt namelijk dat de heer ..., verzoekster en haar dochter .. op 31 december 2019 op hetzelfde adres gedomicilieerd waren, met name te Er worden geen documenten als bedoeld in art. 3, §2, 5de lid bijgebracht om het samenwonen te weerleggen.

De uitbetalingsfactor heeft bijgevolg correct gehandeld en heeft terecht rekening gehouden met het inkomen van de verzoekster én met het inkomen van de heer

Op basis van het hogergenoemde voldoet de verzoekster op basis van de gezinsinkomsten van 2017 niet aan de voorwaarden om recht te hebben op een schooltoeslag voor het schooljaar 2019-2020. “

- beslissing 2020/014 d.d. 26 juni 2020

“Inzake de vaststelling van het gezin waarvan de inkomsten in aanmerking moeten worden genomen, stelt de Geschillencommissie vast dat het gezin van de verzoekster valt onder de omschrijving van voornoemd artikel 38, § 1, 1° Groeipakketdecreet: het betreft een gezin waarbij de rechthebbende leerling zijn woonplaats heeft bij één ouder. Op basis van de gegevens van het Rijksregister blijkt dat de verzoekster, haar partner de heer ... alsook de kinderen ... en ... op 31 december 2019 op hetzelfde adres in Vlaanderen gedomicilieerd waren.

Op basis van de beschikbare gegevens stelt het secretariaat vast dat er geen documenten als bedoeld in het voormeld art. 3, §2, vijfde lid BVR Selectieve participatietoelagen worden bijgebracht om het samenwonen te weerleggen, noch wordt de feitelijke gezinsvorming als bedoeld in artikel 3, §2, eerste en tweede lid BVR Selectieve participatietoelagen weerlegd op de wijze bepaald in artikel 3, §2, negende lid BVR Selectieve participatietoelagen.

Gelet op de supra toegelichte ratio legis alsook de expliciete bepalingen in het Groeipakketdecreet en het BVR Selectieve participatietoelagen, meent de Geschillencommissie dat er kan worden gesteld dat het effectief de bedoeling was om bij de toekenning van de selectieve participatietoelag rekening te houden met het inkomen van de ouder èn met het inkomen van de persoon met wie deze een feitelijk gezin vormt op 31 december van het betreffende schooljaar.

De verwerende partij heeft volgens de Geschillencommissie bijgevolg correct gehandeld en heeft terecht rekening gehouden met het inkomen van mevrouw .. én met het inkomen van de heer

Op basis van het hogergenoemde voldoet de verzoekster op basis van de gezinsinkomsten van 2017 niet aan de voorwaarden om recht te hebben op een selectieve participatietoelag (schooltoelag) voor het kind voor het schooljaar 2019-2020. “

- beslissing nr. 2020/020 d d 23 oktober 2020

“Op basis van het Rijksregister blijkt dat verzoekster en haar dochter sinds 5 juni 2019 op hetzelfde adres gedomicilieerd waren als de heer ..., met name te Zij waren nog steeds op hetzelfde adres ingeschreven op 31 december 2019, zijnde de datum waarop de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, overeenkomstig art. 25 Groeipakketdecreet wordt bepaald. Er worden geen documenten als bedoeld in art. 3, §2, 5de lid BVR Selectieve Participatietoelagen bijgebracht om het samenwonen te weerleggen. Verzoekster geeft in haar e-mail aan het secretariaat van de Geschillencommissie d.d. 6 februari 2020 ook aan dat zij “sinds kort samenwoont”. Het secretariaat meent hieruit te mogen afleiden dat de samenwoning bijgevolg niet wordt betwist.

Om de inkomsten van het gezin te bepalen, dient overeenkomstig artikel 3, §2, derde lid juncto artikelen 7 en 12, §1 BVR Selectieve Participatietoelagen, dan ook rekening te worden gehouden met de inkomsten die blijken uit het aanslagbiljet dat betrekking heeft op het inkomen van 2017 en dat zowel van verzoekster als dat van haar partner, de heer

Er is dus op basis van het inkomen van de heer ... en het inkomen van verzoekster van 2017 geen recht op de selectieve participatietoelag voor het schooljaar 2019-2020 voor verzoekster.

De Geschillencommissie stelt dan ook dat verwerende partij bijgevolg correct heeft gehandeld en terecht rekening heeft gehouden met zowel het inkomen van verzoekster als met het inkomen van de heer . om het recht op een selectieve participatietoelag voor verzoekster te bepalen.”

Om de inkomsten van het gezin te bepalen, dient overeenkomstig artikel 3, §2, derde lid juncto artikelen 7 en 12, §1 BVR Selectieve Participatietoelagen rekening te worden gehouden met de inkomsten die blijken uit het fiscaal aanslagbiljet dat betrekking heeft op het inkomen van 2019 van zowel verzoekster als van de heer

Om de toepasselijke minimum- en maximuminkomensgrenzen te bepalen, dient er voor het gezin van verzoekster in 2021 rekening te worden gehouden met 3 punten (m.n. 1 kind fiscaal ten laste - art. 42, §1, 1° Groeipakketdecreet, 1 inkomensverstrekker met een handicap - art. 42, §1, 3° Groeipakketdecreet en de categorie van gezin valt onder het toepassingsgebied van art 38, §1, 1° - art. 42, §1, 4° Groeipakketdecreet). De (geïndexeerde⁴) minimumgrens voor een gezin met 3 punten

⁴ Mededeling van het VUTG T/5 d d 27 augustus 2021 betreffende de indexering van de bedragen vanaf 1 september 2021

is 26.033,87 euro, de (geïndexeerde) maximumgrens 48 462,26 euro (art. 20°, 1^e lid, 4° BVR Selectieve Participatietoelagen en art. 20, 2^e lid, 4° BVR Selectieve Participatietoelagen, *juncto* Mededeling van het VUTG T/5 d.d. 27 augustus 2021 betreffende de indexering van de bedragen vanaf 1 september 2021)

De verwerende partij stelt dat het gezamenlijk beroepsinkomen in het inkomstenjaar 2019 (59.267,41 euro) van verzoekster en de heer het maximumgrensbedrag (48.462,26 euro) overschrijdt Dit wordt door verzoekster ook niet betwist.

Bijgevolg bevindt het gezinsinkomen zich boven het (geïndexeerde) maximumgrensbedrag van 42.700,21 euro voor een gezin met 2 punten (art. 20, tweede lid, 3° BVR Selectieve Participatietoelagen, *juncto* Mededeling van het VUTG T/5 d.d. 27 augustus 2021 betreffende de indexering van de bedragen vanaf 1 september 2021) Er is bijgevolg geen recht op een selectieve participatietoelag (art. 39, § 2 Groeipakketdecreet).

Er is dus op basis van het inkomen (inkomensjaar 2019) van verzoekster en de heer geen recht op de selectieve participatietoelag voor het schooljaar 2021-2022 voor de dochter van verzoekster

De Geschillencommissie stelt dan ook dat verwerende partij bijgevolg correct heeft gehandeld en terecht rekening heeft gehouden met zowel het inkomen van verzoekster als met het inkomen van de heer om het recht op een selectieve participatietoelag voor verzoekster te bepalen

Er kan wel worden opgemerkt dat indien het inkomen van verzoekster gedaald zou zijn gedurende zes maanden, verzoekster mogelijks toch in aanmerking kan komen voor een selectieve participatietoelag, conform art 15 BVR Selectieve Participatietoelagen (de zogenaamde 'alarmbelprocedure'). Zij dient dan een verzoek tot toekenning in te dienen bij haar uitbetalingsactor.

6.4 Opportuniteit van de terugvordering van het onverschuldigde bedrag aan uitbetaalde schooltoelag

Uit het voorgaande blijkt dat er op basis van het gezinsinkomen van de beide partners waarmee diende te worden rekening gehouden, een bepaald bedrag aan schooltoelag onverschuldigd werd betaald aan verzoekster.

De vraag is nu of verwerende partij het verschilbedrag mocht terugvorderen.

1. Algemene principes

- **Artikel 1376 BW en artikel 103, §1, eerste lid, Groeipakketdecreet:**

Conform de bepalingen van artikel 1376 BW is diegene die per vergissing of met zijn weten iets ontvangen heeft dat hem niet verschuldigd was, verplicht het terug te geven aan diegene van wie hij het onverschuldigde heeft ontvangen.

In dezelfde zin bepaalt artikel 103, §1, eerste lid Groeipakketdecreet:

“Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.”

- **Fout van de uitbetalingsactor: artikel 92, §1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet:**

De bepalingen van artikel 92, § 1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet vormen een uitzondering op dit algemene principe van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in de mate dat wordt gesteld dat:

“Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiele fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.”

De Memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet bevat hierover de volgende toelichting:

“Dit artikel regelt de situatie waarin een beslissing van een uitbetalingsactor aangetast is door een juridische of materiele fout

De uitbetalingsactor die een juridische of materiele fout vaststelt, trekt de oorspronkelijke beslissing in en neemt een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op datum van de oorspronkelijke beslissing. Van bovenstaand principe wordt afgeweken wanneer de fout te wijten is aan de uitbetalingsactor en het bedrag waarop de begunstigde recht heeft op grond van de nieuwe beslissing kleiner is dan wat aanvankelijk was toegekend. In dat geval heeft de nieuwe beslissing enkel uitwerking voor de toekomst. De ratio legis is duidelijk dat de begunstigde niet de gevolgen moet dragen van een fout van de uitbetalingsactor. Het moet echter gaan om een fout die de begunstigde redelijkerwijze niet kon opmerken.

Indien een begunstigde bijvoorbeeld een bedrag ontvangt waarvan hij redelijkerwijze moest beseffen dat hij daarop geen recht had, dan zal de nieuwe beslissing wel uitwerking hebben op datum van de oorspronkelijke beslissing en kan dus geen toepassing gemaakt worden van de uitzondering ”

- **Rechtspraak en administratieve praktijk:**

Voor het toepasselijke referentiekader inzake rechtspraak en administratieve praktijk verwijst de Geschillencommissie naar de eerdere beslissing nr. 2019/017 d.d. 22.11.2019 van de Geschillencommissie. Bij gebreke aan gedetailleerde nieuwe administratieve onderrichtingen in het kader van het Groeipakketdecreet, werd in die beslissing verwezen naar de administratieve onderrichtingen in het kader van de Algemene Kinderbijslagwet die volgens het Agentschap Uitbetaling Groeipakket nog steeds instructief kunnen zijn.

Tot en met 31 december 2018 golden onder de toepassing van de federale Algemene Kinderbijslagwet gelijklopende bepalingen, terug te vinden in artikel 17 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde (ingevoerd bij Wet van 11 april 1995 – stuk 10 – verder HSV genoemd) die stellen dat:

'Wanneer vastgesteld wordt dat de beslissing aangetast is door een juridische of materiele vergissing, neemt de instelling van sociale zekerheid op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de verbeterde beslissing had moeten ingaan, onverminderd de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake verjaring

Onverminderd de toepassing van artikel 18, heeft de nieuwe beslissing, indien de vergissing aan de instelling van sociale zekerheid te wijten is, uitwerking op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan, als het recht op de prestatie kleiner is dan het aanvankelijk toegekende recht.

Het vorige lid is niet van toepassing indien de sociaal verzekerde weet of moest weten, in de zin van het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen, dat hij geen recht heeft of meer heeft op het gehele bedrag van de prestatie.'

In dit kader kan wat betreft de voormelde bepalingen van artikel 17 HSV worden verwezen naar de reeds bestaande rechtspraak waar zich een duidelijke tendens voordeed om te concluderen dat de sociaal verzekerde, gelet op de complexiteit van de regelgeving, niet kan geacht worden te weten of te moeten weten dat hij/zij al dan niet recht had op het onverschuldigde bedrag wanneer zij/zij te goeder trouw was en dat hij/zij erop mag vertrouwen dat de socialezekerheidsinstelling de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt

Omgekeerd werd doorgaans geoordeeld dat er wél tot terugvordering kan worden overgegaan indien de sociaal verzekerde niet te goeder trouw was, waaromtrent de bewijslast bij de socialezekerheidsinstelling ligt (zie bvb arrest van het Arbeidshof te Antwerpen van 15 maart 2013 A R 2012/AH/227; vonnis van de Arbeidsrechtbank van Nijvel, afdeling Waver van 28 juli 2015 A R 14/3052/A; vonnis van de Arbeidsrechtbank van Gent, afdeling Sint-Niklaas van 16 januari 2015 A.R. 14/1092/A en arrest van het Arbeidshof te Luik, afdeling Luik van 7 mei 2018 A.R 2017/AL/122)

In de administratieve praktijk werd er door de kinderbijslagfondsen bij de toepassing van de bepalingen van artikel 17 HSV eveneens naar gestreefd om bij een fout van het kinderbijslagfonds enkel terug te vorderen indien het vermoeden van de goede trouw van de sociaal verzekerde kon worden weerlegd (zie de circulaire omzendbrief CO nr. 1402 van 26 februari 2015).

Betreffende de bepaling van de goede trouw kan worden verwezen naar de circulaire omzendbrief CO nr 1360 van 20 juli 2006 (administratieve onderrichting FAMIFED), punt 2.2 waar wordt gesteld: *'De wet wilde een sociaal verzekerde die te goeder trouw was, selectief beschermen tegen foutieve handelingen van de administratie Deze voorwaarde van goede trouw is enkel vervuld wanneer de sociaal verzekerde niet kon twijfelen aan de gegrondheid van de beslissing tot uitbetaling die ten onrechte werd genomen ten opzichte van hem.*

De wettekst die het feit van 'weten of moeten weten' voorziet, duidt aan dat men het standpunt moet innemen van een sociaal verzekerde die handelt met 'normale voorzichtigheid en toewijding', en niet dat van de concrete sociaal verzekerde die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit geen weerslag dat de concrete sociaal verzekerde het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,...) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden.

De materie zal geval per geval moeten geëvalueerd worden.

Als algemene regel kan men stellen dat de bijslagtrekkende 'wist of moest weten' als hij:

- een/de onverschuldigde bijslag ontving wegens frauduleuze handelingen of valse of bewust onjuiste verklaringen afgelegd door hem,
- voor de onverschuldigde betaling bijzondere of algemene informatie had (controleformulieren met precisies over een bepaalde situatie die de sociaal verzekerde kende) die de pertinentie weerlegt van de later ten onrechte genomen beslissing tot toekenning;
- wegens de aard van de betaling zelf (o.a. dubbele betaling van een zelfde bedrag aan kinderbijslag voor eenzelfde periode; kennisgeving van de toekenning van een sociale toeslag terwijl de rechthebbende zich niet in een dergelijke situatie bevindt,...) onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het onverschuldigde karakter van de betaling.'

Verder verwijst de Geschillencommissie naar de volgende nieuwe administratieve onderrichtingen in het kader van het Groeipakket in de Toelichtingsnota nr. 13 d d 3.12.2019 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket.

"(...) 6. De toekenningsprocedure

Het streefdoel bestaat erin de schooltoeslag 2019/2020 zo veel mogelijk automatisch toe te kennen. Zodra het SEPAR-gezin in GPA is aangemaakt zal het onderzoek- en de vaststelling van de schooltoeslag automatisch verlopen, en dit zowel wat betreft de nationaliteitsvoorwaarden, de pedagogische voorwaarden als de financiële voorwaarden betreft.
(...)

6.1. Onderzoek naar de totale inkomsten van de inkomensverstrekkers

Wanneer in de automatische procedure de gegevens over het inkomen van (één van) de inkomensverstrekker(s) voor het inkomstenjaar 2017 niet kunnen worden verkregen via de flux zal de consulent deze gegevens met een brief + formulier (de SEPARST07) dienen op te vragen. Bij ontvangst van deze gegevens kan het onderzoek worden voortgezet.
(.)

Dit resulteert in volgende typesituaties:

- Aanslagbiljet (Inkomensverstrekker A en inkomensverstrekker B) beiden aanwezig voor het inkomstenjaar 2017
→ berekening schooltoeslag in de automatische procedure.
- Aanslagbiljet voor 2017 voor Inkomensverstrekker A aanwezig, maar aanslagbiljet voor 2017 voor inkomensverstrekker B niet aanwezig
→ blokkeren berekening schooltoeslag en de brief met het formulier om de inkomens op te vragen verzenden:
-ofwel ontvangst aanslagbiljet voor 2017 voor inkomensverstrekker B: berekening schooltoeslag in de automatische procedure.
-ofwel Inkomen inkomensverstrekker A en inkomensverstrekker B voor 2019 via manueel alarmbel (bewijstukken van minstens 6 maanden) te bewijzen .
- Aanslagbiljet voor inkomensverstrekker A voor 2017 is aanwezig en manueel alarmbel inkomen voor inkomensverstrekker B voor 2019 is aanwezig:
→ blokkeren berekening schooltoeslag zolang manueel alarmbel inkomen voor inkomensverstrekker A voor 2019 ontbreekt.
- Aanslagbiljet voor Inkomensverstrekker A voor 2017 is aanwezig en een papieren aanslagbiljet voor inkomensverstrekker B voor 2017 en toekenning minimaal bedrag schooltoeslag + vraag om hoger bedrag via manueel alarmbel inkomen voor beide inkomensverstrekkers: geen herberekening van de schooltoeslag. De bypassing zal gebeuren bij de verificatie van het inkomen voor 2019 in 2021 waarmee dit verminderd inkomen bevestigd wordt.

(...)”

2 Toepassing van de voormelde principes inzake terugvordering bij fout van de administratie in casu

Er dient te worden benadrukt dat voornoemde bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet enkel van toepassing zijn indien er effectief een juridische of materiele fout van de uitbetalingsactor blijkt die ten grondslag ligt aan de terugvordering. Vervolgens moet worden nagegaan of de betrokkene zich normaal geen rekenschap kan geven van die fout, om te bepalen of het onverschuldigde bedrag al dan niet kan worden teruggevorderd.

Ter herinnering, verwerende partij heeft in haar e-mail van 12 augustus 2022 dienaangaande verduidelijkt dat.

“Bij ontvangst van de wijziging in de gezinssamenstelling, werd het feitelijk gezin onzorgvuldig aangepast in het dossier: de wijziging in de gezinssamenstelling werd niet doorgevoerd in de SEPAR gezinnen voor 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022.”

- **Mogelijke juridische of materiële fout van verwerende partij**

Verwerende partij erkent bijgevolg dat zij op het ogenblik van de voorlopige toekenning van een selectieve participatietoelage voor het schooljaar 2021-2022 (cf. de enige waarover de Geschillencommissie uitspraak kan doen, gelet op de laattijdigheid van het verzoek van verzoekster betreffende de terugvordering van de schooltoelage voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021) effectief op de hoogte was van de samenwoning, maar dat de wijziging in de gezinssamenstelling door een onzorgvuldigheid niet werd aangepast in het dossier van verzoekster.

Er kan dan ook worden besloten dat er een materiele **fout** ten grondslag ligt aan de onverschuldigde betaling aan verzoekster van de schooltoelage voor het schooljaar 2021-2022.

- **Toepassing uitzonderingsbepalingen van artikel 92, § 1, 2^e lid Groeipakketdecreet**

Nu dient te worden vastgesteld dat verwerende partij een fout begaan heeft zoals supra uiteengezet, rijst vervolgens de vraag of verzoekster zich er rekenschap van had kunnen geven dat de betaling onverschuldigd of minstens voorbarig was. Aldus bepaalt artikel 92, §1, tweede lid Groeipakketdecreet.

“Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.”

Verzoekster werd van de **voorlopige toekenning van de selectieve participatietoelage voor het schooljaar 2021-2022** ten bedrage van € 970,80 voor het kind in kennis gesteld **bij brief van 10 oktober 2021**. In die brief werd haar meegedeeld dat:

“De Vlaamse overheid zet sterk in op het opsporen van rechten, zodat elk gezin automatisch krijgt waar het recht op heeft.

Wij hebben voor het recht op een schooltoeslag in het Groeipakket onderzocht. Je hebt recht op een schooltoeslag van € 970,80 voor het schooljaar 2021-2022

De berekening vind je als bijlage

Als je nog een schuld had, houden we die in op je schooltoeslag. Het bedrag dat je binnenkort ontvangt is: € 970,80.

Het bedrag kan nog wijzigen als:

- we nog wijzigingen ontvangen m.b.t. je gezinssituatie op 31 augustus 2021;
- je kind dit schooljaar minstens 149 dagen op internaat (secundair onderwijs) zit.

We vorderen het volledige bedrag van de schooltoeslag terug als:

- je kind 2 opeenvolgende schooljaren onvoldoende aanwezig was;
- je kind op de laatste schooldag niet meer ingeschreven was. Als je kind in de loop van het schooljaar de eindkwalificatie behaalde, behoud je toch het recht op de schooltoeslag. Contacteer ons in dat geval.

We betalen de schooltoeslag niet voor alle kinderen op hetzelfde moment. We kunnen de toeslag pas berekenen als alle gegevens beschikbaar zijn.

De studietoelage voor kinderen die hoger onderwijs volgen, moet je aanvragen bij de afdeling Studietoelagen van het Ministerie van Onderwijs (www.studietoelagen.be).

Laat het ons ook weten:

- als er in je gezin personen ouder dan 25 jaar hoger onderwijs volgen (ook Ba-na-Ba of ma-na-ma);
- als een persoon in je gezin fiscaal ten laste is en erkend is als persoon met een handicap. Dat is niet nodig als die persoon Groeipakket krijgt.”

Bij de brief werd een gedetailleerd overzicht van de berekeningswijze gevoegd waaruit onder meer blijkt dat enkel de inkomsten van verzoekster in rekening werden gebracht. In het infoblad van de schooltoeslag bij die beslissing wordt daarbij nog uitdrukkelijk het volgende vermeld:

“Van wie tellen de inkomsten mee?

We tellen de inkomsten van het gezin waar het kind zijn domicilie heeft op 31 augustus 2021.

Dat zijn de inkomsten van:

- de 2 samenwonende ouders of opvoeders;
- de ouder of opvoeder en de persoon met wie deze een feitelijk gezin vormt; (eigen onderlijning)
- de gehuwde, alleenstaande of zelfstandige leerling zelf en de persoon met wie deze een feitelijk gezin vormt.”

Daarbij kan worden opgemerkt dat gelet op de formulering van de brief d d 10 oktober 2021 (provisionele betaling schooltoeslag 2021-2022) de gezinssituatie van verzoekster niet gewijzigd is op 31 augustus 2021 tegenover de situatie op 10 oktober 2021. Hierbij kan voorts worden opgemerkt dat het feit dat het bedrag van de schooltoeslag nog kon wijzigen als de gezinssituatie van verzoekster nog zou wijzigen, aan verzoekster reeds werd meegedeeld in de brief d.d. 21 september 2019 met betrekking tot de goedkeuring van de schooltoeslag voor het schooljaar 2019-2020;

“Wij hebben voor het recht op een schooltoeslag in het Groeipakket onderzocht.

Je hebt recht op een schooltoeslag van €623,52 voor het schooljaar 2019-2020. Dat is een voorlopige berekening op basis van de gegevens waarover wij nu beschikken. De berekening vind je als bijlage.

Indien je nog een schuld had bij je uitbetaler, werd die verder ingehouden op de schooltoeslag.

Het effectieve bedrag dat je binnenkort ontvangt is. €623,52.

Het bedrag kan nog veranderen als je gezinssituatie wijzigt ten laatste op 31 december 2019 en/of als je kind dit schooljaar minstens vijf maanden op internaat zit of als blijkt dat je kind op het einde van het schooljaar onvoldoende aanwezig was.”

Verzoekster werd aan de hand van de brieven betreffende de provisionele toekenning van de schooltoeslag en de infobladen, erafdoende door verwerende partij over geïnformeerd dat haar gezinssituatie bepalend is voor de schooltoeslag: op de brieven werd immers vermeld dat rekening wordt gehouden met de inkomsten van het gezin waar het kind zijn domicilie heeft (cf. *“We tellen de inkomsten van het gezin waar het kind zijn domicilie heeft op 31 augustus 2021. Dat zijn de inkomsten van:*

- de 2 samenwonende ouders of opvoeders;*
- de ouder of opvoeder en de persoon met wie deze een feitelijk gezin vormt”)*

Verzoekster kon weten dat door haar samenwoning met haar partner, die zij overigens ook niet betwist, er rekening dient te worden gehouden met hun gezamenlijke inkomsten voor de schooltoeslag.

De Geschillencommissie meent bijgevolg dat de bepalingen van artikel 92, § 1, 2^e lid Groeipakketdecreet geen toepassing kunnen vinden.

6.5 Afzien van terugvordering

Verzoekster vermeldt in haar verzoek van 14 april 2022 dat het voor haar op financieel vlak niet evident is om de terugggevorderde bedragen te voldoen (cf. *“zij alleenstaand en op invaliditeit is wat het wel heel zwaar maakt”*).

De bepalingen van artikel 13, 1^e t.e.m. 3^e lid van het ‘BVR van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigen in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BVR Rechten en plichten begunstigen)’ stellen dat:

“De schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag is meegedeeld, kan bij de uitbetalingsactor, waarbij de schuld is ontstaan, een verzoek indienen om van die terugvordering af te zien. De uitbetalingsactor die dat verzoek ontvangt, stuurt een ontvangtbewijs naar de begunstigde

Een verzoek, in de zin van het eerste lid, om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

- 1° te goeder trouw zijn;
- 2 zich in een onzekere financiële situatie bevinden.

In het tweede lid, 1°, wordt verstaan onder te goeder trouw. het niet weten of redelijkerwijze niet kunnen weten dat men ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid ontvangen heeft.”

De Bisnota aan de leden van de Vlaamse Regering bevat de volgende toelichting betreffende voormeld artikel 13:

“Op basis van artikel 103, §2, van het Groeipakketdecreet, worden in dit artikel de bijkomende voorwaarden voor het afzien van de terugvordering van onverschuldigde betalingen verder uitgewerkt. Met dit artikel wordt de huidige procedure gebaseerd op de Circulaire Omzendbrief 1346 verder gezet.

Zo kan de uitbetalingsactor afzien van de terugvordering van een onverschuldigde betaling op vraag van de schuldenaar wanneer deze te goeder trouw is.”

De Circulaire Omzendbrief 1346 waarnaar verwezen wordt, bevat de administratieve onderrichtingen die golden ten aanzien van de kinderbijslagfondsen onder de toepassing van de Algemene Kinderbijslagwet (AKBW)

De Geschillencommissie verwijst naar de volgende passages uit de CO 1346 inzake de algemene principes inzake de terugvordering alsook het begrip ‘goede trouw’ dat overeenkomstig voormeld artikel 13, tweede en derde lid BVR Rechten en plichten begunstigen, bepaalt of er kan afgezien worden van de terugvordering:

“1. Grondregel dat ten onrechte betaalde uitkeringen teruggevorderd worden

Het is een kwestie van gezond verstand dat iemand die een som geld ontvangen heeft zonder daar recht op te hebben, die som, die in rechte niet verschuldigd is, terug moet betalen. Dat is een regel uit het burgerlijk recht die de grondslag vormt van elke terugvordering van een ten onrechte betaald bedrag.

*Maar terwijl in het burgerlijk recht, dat de onderlinge betrekkingen van particulieren regelt, de schuldeiser als hij dat wil af kan zien van terugvordering van wat hij ten onrechte aan de debiteur betaald heeft (kwijtschelding van schuld), kunnen in het sociaal recht de **instellingen met een opdracht van algemeen belang de schulden van de sociaal verzekerden niet naar believen behandelen.***

De sociale uitkeringen die ten onrechte zijn betaald, zijn namelijk gefinancierd met gelden van de gemeenschap en die overheidsmiddelen komen niet toe aan wie er niet de wettelijke bijslagtrekkende van is. Als de sociaal verzekerde niet aan de wettelijke voorwaarden voldoet die het verlenen van een uitkering mogelijk maken, bestaat er in het geheel geen recht op die uitkering en als die toch betaald is, moet die in elk geval teruggevorderd worden.”

(.)

“3.2. Goede trouw van de sociaal verzekerde

Als men nagaat of misschien best wordt afgezien van terugvordering omdat die uit sociaal oogpunt niet wenselijk is moet men dat doen vanuit het perspectief van de billijkheid: zou terugvorderen tot een groter onrecht leiden dan niet terugvorderen? Uit een oogpunt van billijkheid zou het evenwel onverantwoord zijn af te zien van de terugvordering van een onterechte betaling op vraag van de sociaal verzekerde als de schuld voortvloeit uit fraude door de betrokkene Met moet dus uitgaan van de basisregel dat afzien van terugvordering om sociale redenen maar mogelijk is als de sociaal verzekerde op het tijdstip van de niet verschuldigde betaling te goeder trouw was.

In geen geval kan afgezien worden van terugvordering als uit de gegevens in het dossier blijkt dat de sociaal verzekerde de ten onrechte uitgekeerde bedragen verkregen heeft door fraude.

Dat er fraude mee gemoed is, moet vastgesteld worden rekening houdend met hetgeen bepaald is in artikel 120bis KBW, dat in verband met de verjaringstermijn 3 typesituaties onderscheidt die fraude door de debiteur vormen

- frauduleuze handelingen . het gaat om daden die er bijvoorbeeld in bestaan een officieel attest te vervalsen of de handtekening van een persoon onderaan een verklaring na te bootsen;

- valse verklaringen : het gaat om daden die de mededeling met zich brengen van gegevens waarvan de betrokkene weet dat ze strijdig zijn met de waarheid,

- bewust onvolledige verklaringen : hier gaat het om het weglaten van iets in een voor het overige waarheidsgetrouwe verklaring, zodat de betrokkene bewust een deel van de waarheid heeft verborgen gehouden.

Als er geen sprake is van kennelijke fraude moet de goede trouw van de debiteur, waarvan altijd vertrokken moet worden, toch in twijfel getrokken worden als uit het onderzoek van het dossier blijkt dat de debiteur op het tijdstip van de betaling wist of redelijkerwijs had kunnen weten dat hij onverschuldigde uitkeringen ontving. Hier valt op te merken dat de sociaal verzekerde zich nog minder kan beroepen op zijn onwetendheid van het bestaan van een schuld als hij correct geïnformeerd werd door zijn fonds over de situatie van zijn recht op kinderbijslag.”

Voormelde instructies werden bevestigd in de toelichtingsnota 19 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket onder het Groeipakket.

Het verzoek om af te zien van terugvordering dient gericht te worden aan de uitbetalingsactor. De Geschillencommissie is niet bevoegd om daarover te oordelen

7. Beslissing.

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114,

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekende partij ontvankelijk doch **ongegegrond** is.

Verzoekster werd aan de hand van de brieven betreffende de provisionele toekenning van de schooltoeslag en de infobladen, er afdoende door verwerende partij over geïnformeerd dat haar gezinssituatie bepalend is voor de schooltoeslag: op de brieven werd immers vermeld dat rekening wordt gehouden met de inkomsten van het gezin waar het kind zijn domicilie heeft (cf *“We tellen de inkomsten van het gezin waar het kind zijn domicilie heeft op 31 augustus 2021. Dat zijn de inkomsten van:*

- de 2 samenwonende ouders of opvoeders;

- de ouder of opvoeder en de persoon met wie deze een feitelijk gezin vormt)

Verzoekster kon weten dat door haar samenwoning met haar partner, die zij overigens ook niet betwist, er rekening zou worden gehouden met hun gezamenlijke inkomsten voor de schooltoeslag.

De Geschillencommissie meent bijgevolg dat de bepalingen van artikel 92, § 1, 2^e lid Groeipakketdecreet geen toepassing kunnen vinden. verwerende partij heeft terecht besloten dat er geen recht is op de schooltoeslag 2021-2022 voor de dochter van verzoekster, aangezien de gezamenlijke inkomsten van verzoekster en de heer van 2019 het grensbedrag overschrijden.

De Geschillencommissie wenst verzoekster wel te wijzen op de eventuele mogelijkheid om beroep te doen op de manuele alarmbelprocedure, zoals voorzien in art. 15 BVR Selectieve Participatietoelagen. In het geval het gezinsinkomen verminderd is en zij daardoor wel voldoet aan de inkomensgrenzen kan zij een verzoek tot toekenning of herziening richten aan haar uitbetalingsactor. Zij dient dan bewijsstukken bij te brengen die aantonen dat het gezinsinkomen minstens 6 maanden onder de inkomensgrenzen lag

Ten slotte kan verzoekster zich richten tot haar uitbetalingsactor met een verzoek om af te zien van de terugvordering van de schooltoeslag voor de schooljaren 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022

Aldus uitgesproken te Brussel op **19 augustus 2022**,

De commissie was samengesteld uit ·

De heer Herman Verlinden, voorzitter,

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw Rita Louwagie (Infino), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te
· · · · · · ·

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van dit aangetekend schrijven (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens